

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ ще Вторника, Четверга и Суботы «крѣмъ рускихъ святыхъ» о 5-ой год. поп. Литер. додатокъ «Бѣло» ека найзм. повѣсть» выхдитъ по 2 печат. аркушъ кожого 15-го и послѣднѣго дня кожого мѣсяца. Редакція: Администрація подъ Ч. 44 улци Галицка. Рукописи звертаются лишь на пошередие застереженъе. Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ѳъ однои строчки печатной, въ рубр. «Надбелано» по 20 кр. а. в. Редаямащ неопечатанй вѣднй ѳъ порта. Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація «Дѣла». У Вѣднй Naassenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Kiennergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкоуртѣ M. Naassenstein & Vogler, E. L. Daube & Co. Въ Парижѣ Agence Havas. Въ Россіи Редакція «Кіевской Старины» въ Кіевѣ, почтовой уряды и «Газетное Бюро» В. Ф. Зама въ Одесѣ Дерябасовская ул., д. Ралли 9.

Предплату на «Дѣло» для Австрій: для Россіи: на цѣлый рокъ . . . 12 ар. на цѣлый рокъ . . . 12 рубл. на пѣвъ року . . . 6 ар. на пѣвъ року . . . 6 рубл. на чверть року . . . 3 ар. на чверть року . . . 3 рубл. съ дод. «Виблютеки»: съ дод. «Виблютеки»: на цѣлый рокъ . . . 16 ар. на цѣлый рокъ . . . 16 рубл. на пѣвъ року . . . 8 ар. на пѣвъ року . . . 8 рубл. на чверть року . . . 4 ар. на чверть року . . . 4 рубл. на самъ додатокъ: на самъ додатокъ: на цѣлый рокъ . ар. 5— на цѣлый рокъ . 5 рубл. на пѣвъ року . ар. 2-50 на пѣвъ року . . 2-50 р. Для Закарпатч, окрѣж Россіи: на цѣлый рокъ . . . 15 ар. на пѣвъ року . . . 7-50 ар. на чверть року . . . 3-75 ар. съ дод. «Виблютеки»: на самъ додатокъ: на цѣлый рокъ . 19 ар. на цѣлый рокъ . 6 ар. Подпункое число коштуе 12 кр. а. в.

Просимо поспѣшити съ ѳтновленъемъ предплаты, щобы мы могли управильнити накладъ и высылку.

Мысли по Соймѣ.

II.

У фракцій, схарактеризованои въ попереднѣмъ роздѣлѣ сей статьи, нашй соймовй послы не мали ласки ѳъ самого початку сей каденцій соймовои, — не диво, що не мають ей и теперъ. Заразъ по выборахъ органы сей фракцій, сконстернованй результомъ выборовъ, поднесли крикъ: «сецесія!» Чому сецесія? Очевидно тому, що до Сойму увѣднйли именно пп. Качала, Романчукъ, Свяцьскій, Лвннській, Бережницкій. Коли-бъ на мѣсце ихъ були перейшли пп. Кулачковскій, д-ръ Добрянскій, Шведицкій, Юзичинскій, — рѣчь певна, що оклику «сецесія» не було-бы було и слыхомъ слыхати. Русь галицка дуже добре зрозумѣла мотивы того оклику и высказалася рѣшучо противъ сецесіи. Личий амбицій, сказано, мусятъ бути подпорядковуванй интересамъ загалу; нынѣшнй соймовй послы, выбранй въ припоручена центрального комитету руского, заслугуютъ на повне довѣрїе, а сецесія ихъ въ виду нашихъ ѳтносинъ краевыхъ не то що не помогла-бы Русизамъ, але ще богато и пошкодила-бъ.

Мы дуже добре пригадуемо собъ зображенъе ново-выбраныхъ послѣвъ и львовскихъ мужѣвъ довѣрїя въ «Нар. Домъ», скликаныхъ по выборахъ до Сойму тѣлько за-для того, щобы застановитися надъ поднятѣю kwestією сецесіи. Кромѣ послѣвъ було на тѣмъ зображенъи кѣлькадесятъ Русинѣвъ рѣзнихъ ѳтгвнй. Розбирано справу всесторонно и основно, и кромѣ одного молоденького редактора нѣхто больше не промовявъ за сецесією. Аргументы, якй наводивъ молоденькй редакторъ, були основно збитѣ. Мѣжь иншими бесѣдинками сов. Ковальскій, тогда ще посоль до Сойму зъ Стрыйского округа, въ пѣвгодннй промовѣ доказувавъ евентуальнй некористи сецесіи для Русинѣвъ. Рѣшенъе запало майже одностѣсно, що о сецесіи вынѣ на серію не можна говорити, выбранй послы нехай вступаютъ до Сойму и достойно та неустранимо боронятъ интересѣвъ руского народа. Такъ и сталося.

Здавалось-бы, що по тѣмъ фактѣ всякй вже рекриминацій повиннй затихнути. Такъ нѣтъ! Кѣлько разѣвъ нашй послы склнчати свои праць въ Соймѣ, стѣлько разѣвъ подносится фракційнй станъ, що, мовлявъ, яке велике нещастъе для Руси зъ того, що въ Соймѣ засѣдають рускй послы! — мы додамо ѳъ себе: и ревно боронятъ справу руского народу! — а то коли-бъ въ 1882 роцѣ послы були зрѣбли сецесією, то нынѣ, за гр. Таффого, рускй дѣла були-бы далеко лучше стояли... Що тутъ не иде о «рускй дѣла», але о що выше, и именно о личий симпатіи та амбицій, се рѣчь ясна, якъ сонце. ѳтъ 1883 року была вже нагода бачити, що гр. Таффе думае о рускихъ дѣлахъ. Въ 1885 роцѣ были прецѣвъ выборы до рады державнои, а мы-жъ бачили, якъ они ѳтбулися, кому гр. Таффе давъ мандатъ перевести тѣ выборы... Впрочемъ мы не сумнѣваемъ, що коли-бъ выборы и галицко-рускй народъ або бодай частина его были высказалась за сецесією, послы певно були-бъ услухали голосу народного. Тымчасомъ такого голосу не було, противно, загальне мнѣнъе было противъ ней. И мы не дивуемъ. Кто знае, що то за мука перевести выборъ руского кандидата на провинціи, кѣлько то коштуе жертвъ моральныхъ, той не подивуеся, що Русины-выборцы не хотѣли и не схотѣли наражувати повѣтъ на утрату выворотѣи побѣды, наражувати тѣлько для того, що у Львовѣ при однѣмъ редакторскѣмъ столику зеленѣмъ поста-

влено, що въ Соймѣ займѣтъ щирога патриота X. повиненъ-бы засѣдати I., а що за-сѣвъ X., а I. нѣ, ѳтже нехай не буде жадного! Тая логика тагнеся, мовъ червона нитка на бѣлой ткаци, до нынѣшного дня у всѣхъ ѳтзывахъ фракційныхъ органѣвъ о роли и дѣяльности нынѣшныхъ рускихъ послѣвъ соймовыхъ, — хйба сльпнй ей не добачитъ.

Внесенъе пос. Романчука, внесенъе жизненне для Русинѣвъ и принятѣе всеми Русинами съ великимъ признанъемъ, пѣсля погляду фракційного було актомъ — раболѣвїя. Чому? Бо внесенъе се вышло именно ѳтъ проф. Романчука! Коли-бъ таке внесенъе було поставленъе въ Соймѣ минушюио каденціи якымъ послѣмъ «симпатичнымъ» для фракцій, то певно славословію внескодавца въ фракційныхъ органыхъ не було-бы кѣнца. Проф. Романчукъ, звѣстно, не може достунити того счастья, бути «симпатичнымъ» для фракцій. Занадто любитъ свой народъ, щобы вырѣклася его и иновѣ съ тыми, що негуютъ руску народнѣсть, спинають розвѣй ей и не вѣрятъ въ ей красшу будучнѣсть... Тымъ то и все, що ѳтъ, або одномышленникъ его зрѣбитъ для Русинѣвъ, не буде добромъ, а хйба лихомъ. Правду сказати, фракцій и въ самѣмъ принципѣ на рускихъ школахъ нѣчого не залежитъ. Мы-жъ бачимо се на бурсакахъ «Народного Дому», котрй мусятъ ходити до нѣмецкой гимназіи, а не до руской!

Фракційнй органы побачивши, що внесенъемъ проф. Романчука нынѣшнй соймовй послы вышли зъ нужденнои пассивнои роли давнѣшнихъ послѣвъ, що цѣлу свою дѣяльність зачинили и кнчили лише на жалобахъ та плачахъ, нѣкого до нѣчого не обовязуничъ, а ступили на дорогу активну, ставляючи конкретно свои домагана супротивъ польской бѣльшости соймовои, — органы тѣ зрозумѣли добре, що Русь муситъ лишь съ признанъемъ и вѣдностею ѳтнестися за то до нынѣшныхъ послѣвъ — такъ «несимпатичныхъ» фракцій. Щобы тому запобѣгчи, пушено фракційнй мозки въ рухъ и выдумано не одну мудру штуку для перевѣдченя руской публики, що чорне то бѣле, а бѣле — чорне. Впчт. амбасадоръ фракцій у Вѣднй умудрився — якъ знають нашй читателъ — выголосити въ своихъ «Leiborgan»-ѣ, обскуризмъ «Parlamentar»-ѣ, що, кромѣ одного, всѣ нынѣшнй рускй послы то «польскй запоряданъ», а найпаче пос. Романчукъ, «орудіе Поляковъ»: ему Поляки подиктували тѣе нѣбѣ его внесенъе о рускихъ школахъ... Львовскй кадры фракцій зновъ ишну выдумали рецепту. «Многй изъ нашихъ людей опустили руки и не видать ніякого выхода — пише «Нов. Проломъ» въ ч. 301 — забывши о томъ, що wann die Noth am grössten, ist Gottes Hilfe am nächsten». Яка-жъ то тая помѣчь Бога? ѳто слушайте! «Старорусскую партію предпочитаетъ правительство яко консервативную и монархическую и оно желало-бы навязати съ нею хорошии ѳтношенія, съ «молодою» же не можетъ оно симпатизовати просто для того, що ида за ей програмою, должно бы принятии принципы г. Драгоманова, отказатися ѳтъ монархизма, ѳтъ церкви и ѳтъ всѣхъ нынѣшныхъ семейныхъ и державныхъ порядковъ. Партію ту протегуютъ лишь одни польскіи политики, которыи, потерявши союзниковъ для возстановленія Польщи, стали искати таковыхъ между галицко-русскими учителями-народовцами.»

Поминяючи выходки фракційного органу противъ Русинѣвъ на тему «принциповъ г. Драгоманова» и «возстановленія Польщи», — бо що до першого, то Преосв. еп. Пелень въ свойй мѣвъ въ Соймѣ дуже ясно и рѣшучо рѣчь выслнилъ, а що до другого, то кождей Русинъ таку инсинуацію прїйме лише съ усмѣшкою сожалѣнйя надъ бѣднымъ авторомъ, — поминувши, кажемо, тѣи выходки, намъ все

таки належитъ приглянутися сѣй справѣ. Мы разумѣемо нашего Бисмаркова. ѳтъ своимъ быстрымъ зоромъ бачитъ якъ найвыразнѣйше швидко змѣну ситуацій въ Австрій. Програму католицизму Австрія завтра мече до коша, а прокламуе програму православїя. Поляковъ зводитъ до нынѣшной роли Русинѣвъ въ Галичинѣ, а Русинѣвъ до роли Поляковъ. Пернѣю задачою правительства очевидно буде убѣити въ переговоры съ пп. Адольфомъ Добрянскимъ, о. Ів. Наумовичемъ, Косиѣрскимъ, Площанскимъ e tutti quanti, спытати ихъ, хто они, а вже-жъ, разумѣеся, коли тѣи панове заявляютъ, що они консерватисты и монархисты, — то вже дальше й пытати ихъ не буде, а просто скаже: «Пншѣтъ, панове, ось бѣлый папѣръ!» Ну, мы сподѣваемся, що коли вже тымъ панамъ скажутъ писати, то они певно вже щось такого напишутъ, що выйде далеко радикальнѣйше для добра Руси, анѣжъ жадана нынѣшныхъ соймовыхъ послѣвъ рускихъ. Прецѣвъ и досвѣды вже масмо зъ недавнои бувальщины: и. пр. концесія на рускй банкъ у Львовѣ здобута лише за 6-лѣтню безвзглядну подпору централистичного правительства.

Мы разумѣемо тую быстру политику нашего Бисмаркова и вже починаемо не дивуватися, чому зъ его груди выхдитъ тѣи стогны на нынѣшныхъ рускихъ послѣвъ соймовыхъ, чому ѳтъ такъ рыдае надъ тымъ сумнымъ явищемъ, що ще въ додатокъ лиху епископъ д-ръ Пелень прилюдно прокламувавъ себе «народовцемъ»... Але о тѣмъ на другій разъ.

Розговѣръ съ проф. Романчукомъ.

Подъ такимъ заголовкомъ подала праона «Politik» подъ днемъ 26 сѣчня с. р. допнѣю ового львовского корреспондента, котру подаемо въ до-словнѣмъ перекладѣ.

«Щобы читателямъ «Politik»-ѣ подати по возможности автентичный, зъ першого жерела черпанный образъ нашихъ политичныхъ ѳтносинъ, говоравъ я въ послѣднихъ дняхъ съ многими значаѣйшими послами, а на теперъ подаю вамъ мѣй розговѣръ съ проф. Романчукомъ, котрого имя ѳтъ двохъ лѣтъ огадо голооннымъ яко парламентарного речника такъ званыхъ «молодыхъ Русинѣвъ».

Проф. Юліанъ Романчукъ доволѣ впадае въ око вже и зъ лица. Взглядю ще молодой мужчина, съ живымъ и проникновеннымъ окомъ, темнымъ вусомъ и вѣснаною борѣдкою, посвѣтъ ѳтъ значно, а волосѣ его снѣжннй ѳтбнває дуже ѳтъ чорныхъ очей и такахъ-же вусѣвъ. Хочъ рухи его спокойнй и бесѣда тиха, то зъ першого погляду можна въ нѣмъ доглянути мужа палкого темпераменту, способного одушевитися словомъ и дѣломъ.

Я почавъ розговѣръ просьбою, щобы проф. Романчукъ подавъ мѣнѣ деякй поясненя біографичнй, и одержавъ слѣдуючй дати: Юліанъ Романчукъ родився въ Крылоѣ 1842 р. Батько его есть учителемъ народнои школы. Въ 1860 р. склнчавъ академичну гимназію а въ 1864 р. едлоосѣвичный факультетъ у Львовѣ. Въ тѣмъ самѣмъ роцѣ наставъ и сулентомъ при П-гѣй вышѣйшій гимназіи, а ѳттакъ профессоромъ при руской академичнои, де до сего часу трудится. ѳтъ есть членомъ а въ части и основателемъ богато молодорускихъ товариствъ: «Провѣтъ», «Народной Рады», товариства «имени Шенченка» и др., а также належитъ до деякихъ старо рускихъ товариствъ (Русская Рада, «Старорусскій Институтъ»).

На поля литературы школьной есть ѳтъ авторомъ кѣлькохъ рускихъ читанокъ для народныхъ и середнихъ школъ и членомъ комисіи до укладаня рускихъ учебниковъ. На политичномъ поля ѳтъзначавъ передъ шести роками бесѣдою на загальныхъ зборахъ «Русской Рады», выступивши съ програмою, трудатися для добра Руси

общими силами обохъ сторонницъ рускихъ «Батьковщина», издавана подъ редакцію п. Вао. Нагѣрного, еоть его власностею. До сойму выбрано его въ 1883 р. зъ меншихъ посѣлоостей калуцкого повета. Въ тѣмъ самѣмъ роцѣ ѳднѣвъ до Праги на открытѣе чешского театру, яко делегатъ львовскихъ рускихъ товариствъ и подѣльъ при бенкетѣ тоаотъ на розвѣй Чехѣвъ въ имени галицкихъ Русинѣвъ. Свое внесенъе соймове предложивъ ѳтъ въ жовтнй 1884 р. Въ маю 1884 р. зображѣо за его иниціативою вѣче львовскихъ Русинѣвъ, котре ухваляло вылати депутацію до цѣоаря въ справѣ передача Добромальского монастыря Василіанъ въ руки Бзултѣвъ, що и довершено въ маю 1885 р. Подчасъ выборовъ до рады державнои въ тѣмъ роцѣ выступивъ яко кандидатъ въ сельскихъ округахъ выборчихъ Калущь-Долина-Бѣбрка, але ушавъ противъ крм. Сѣвгалевица, припорученого духовенству также и гр.-кат. митрополитомъ и представленои польскимъ выборчимъ комитетомъ.

— Якй були Вашй мотивы при ставляню школьного внесеня? — спытавъ я ѳттакъ. — Теперѣшнй въ 1886 р., ухвалена красва устава о языкѣ выкладѣмъ въ школахъ народныхъ и середнихъ въ Галичинѣ — ѳтповѣвъ проф. Романчукъ — внесла майже всюды на мѣсце нѣмецкого языка, языкъ польскій до выкладѣвъ; рускй языкъ стративъ навѣтъ частину своего тереву въ школахъ. Тая устава, введена въ жатье вразъ съ языкомъ польскимъ въ урядыхъ и оудыхъ, розъярила дуже Русинѣвъ. Не есмь противникомъ красвой автономїи, але по мѣй думцѣ, автономїи сей повиненъ бути участникомъ не лишь однѣвъ народѣ.

— Але Русины посѣдають мимо того бѣльше школъ, якъ мы, — замѣтивъ я.

— Такъ, але по за Львовомъ не мають нѣ одной бѣльше-класовой, коли противно у Поляковъ есть ихъ 174, а въ жаднѣмъ мѣстѣ не мають Русины мѣкою школы, хотай въ деякихъ мѣстахъ число Русинѣвъ сягае до 2, 3, 4, 5 и 6 тысячъ. Впрочемъ становитъ о тѣмъ пѣсля уставы або сама рада громадока або вразъ съ краевой радѣю школьною, але радники польскй суть уюды въ бѣльшости и заводатъ въ школахъ польскй языкъ выкладѣмъ. Русины не суть про-то въ онѣ въ жаднѣмъ галицкомъ мѣстѣ выворотѣи для себе руску школу. Рѣвно-жъ посѣдають Русины лишь одну овою гимназію у Львовѣ. Я поставивъ про-то въ 1884 р. внесенъе свое школьное въ соймѣ, щобы Русинамъ подати возможность завести бодай въ 16 мѣстахъ або окреми рускй народнй школы, або рускй паралельнй классъ и таки-жъ паралельки въ трехъ або чотырохъ гимназіяхъ. Се певно дуже скромне жаданъе! Внесенъе мое має однакожъ и политичне значенъе, не само для себе, але о ѳтѣлою, що Русины предложенъемъ сего внесеня вышли першй разъ изъ пассивнои опозацій, при котрѣй стояли въ соймѣ ѳтъ кѣлькохъ лѣтъ. Дося жалувалиеъ Русины лишь передъ радѣю державною на у-щербъ ихъ языка въ школахъ, а въ соймѣ не ставляли позитивныхъ внесенъе. За то прахѣдилось имъ неразъ изъ стороны Поляковъ чута докоры, будто они справы краевй выносаютъ передъ раду державну. Полагѣмъ нашй домашнй справы дома, — казали Поляки.

Я: На тѣмъ становища стоятъ всѣ автономности.

Проф. Романчукъ: Дятого я и мои товаришй внесли зовѣмъ позитивне предложение и то дуже скромне. Въ загалѣ выступили мы дуже умѣрено и чулѣсь про-то въ правѣ стрѣтатися зъ стороны Поляковъ съ прїязнымъ выступленъемъ.

Я: Бѣльшѣсть соймова чѣй-же прїязно обернулася до сего предложеня?

Проф. Романчукъ: Замѣтъ ѳтого пашеру, якй предложили Чехи Нѣмцамъ, перечеркнено просто нашй постулаты. Предложенье Черкавокого, принятѣе въ соймѣ (але лишь дятого, що Русины за намъ голоосували), мѣотать въ собѣ въ части

(Рада державна.) На першомъ засіданні ради державної почтивъ наоампередъ президентъ палати и Яроша а оттакъ зложили присягу ново вибраніи послы Гохгаузеръ, Понертъ, Рапарторъ, Шукль и Зотта. — Президентъ министровъ передавъ палатѣ акты въ справѣ Конго, котры приняла конференція въ Берлині. Оттакъ предложено кон- тельство слѣдующей справы: Угоду съ Угорщиною въ справѣ забезпечена первитного права (Urberecht); законъ о доповненіи постановъ при безпеченіи на случай нещастя; просятъ закона о за- мѣнѣ статутѣвъ загального заведенія забезпеченіи у Вѣдний; просятъ закона о отпосаніи податку грунтового въ причыны шкѣды элементарныхъ и просятъ закона о змѣнѣ ординаціи выборовъ въ Чехахъ. Обидла представивъ гр. Таффе палатѣ министра просвѣты д-ра Гауча. — Законъ о на- учѣ религіи и о платніи катехитѣвъ передано на внесеніе пос. Вѣднийского комісіи съ 24 членѣвъ; мин. просвѣты не забиравъ при томъ голосу. — Внесеніе Кайля о уплатѣ державы самостоятельныхъ податковъ краевыхъ и громадскихъ отъ земліищъ передано комісії податковой. — Внесеніе Край- цига, Кровавтера и Лигера о признаваніи коштовъ заступничтва при поступованіи въ справѣхъ дрѣв- ныхъ отослано до комісії правничой. — Внесе- нье Видербергера о змѣнѣ закона войскового съ 5 грудня 1868 отослано до комісії войскової.

На другомъ засіданні ради державной для 1 лат. лютого предложено прызителство просятъ до дошовняного закона о соціалстачныхъ змо- вѣхъ, а оттакъ просятъ закона о судовничѣвъ каріѣхъ надъ змовами соціалстачными. Далше предложено просятъ до закона о забезпеченіи роб- отничковъ на случай хоробы и просятъ о упра- вильненіи промыслу будвничого, а министерство торговль предложено угоду торговельну съ Сіа- момъ.

Завтра, а набдалше въ четверть мае насту- пати выборъ предбдателя палаты на протгѣ цѣ- лой сеціи. Выборъ дотенершного предбдателя мае бути запевнений.

(Галицка устава краева) въ справѣ увѣль- неня на 10 лѣтъ отъ всякихъ додатковъ до по- датковъ отъ выемко державныхъ всякъ новыхъ предпріятствъ промысловыхъ, котры будутъ за- кладати ажъ до 1894 р., одержала, якъ доносить „Pol. Corr.“ цѣсароку санкцію. Уставу ою ухва- ливъ галицкій соймъ яко средство до поднесеня промыслу краевого.

Заграничній Державы.

Справа польска въ прускомъ соймѣ.

Кн. Бисмаркъ знову промовивъ, а бесѣда его больше якъ коли небудъ заглушила всякіи справы, що отогатъ въ тепершій хвили на порядку днеш- номъ. Заостреніе справъ на пѣвостровѣ балкан- скомъ, криза кабинету англійского, парламентар- ный рухъ въ Авотріи и борба всякихъ оторон- нитѣвъ и народностей, муобли притахнути, коли промовивъ кн. Бисмаркъ. А выголосивъ бнъ важ- кое слово, олово завалотъ борбы противъ народу, съ котрымъ судилося Руоинамъ въ Галичній жи- ти въ наблизшомъ суобдѣтѣ. Неумолима богня мести вытягнула неоподѣвано скоро свою важку руку противъ Поляковъ! Не мнуло ще и кілька недѣль отъ часу, коли то Руоины стаючи въ обо- ронѣ оныхъ народныхъ правъ, своєю рѣдною бесѣ- ды, накликували польску большѣвъ въ галич- комъ соймѣ до справедливога залагодженя жазнен- ныхъ ингересѣвъ руского народу и клякали до нихъ: „Такихъ самыхъ аргументѣвъ, якихъ вы уживаете противъ Руоинѣвъ, могутъ ужити и тамъ, де вамъ заперечуютъ вашъ права народній“ — а нынѣ вже такъ и оталоса. Кн. Бисмаркъ піднявъ борбу противъ польского народу въ По- знавничій съ цѣлою силою и то тымъ острашій- шомъ, бо выходячю отъ противника, котрый нынѣ трясє цѣлою Европою. Не тѣшимось, а жалѣмо надъ судьбою того народу, котрого за провину его нетапуцахъ проводирѣвъ, такъ скоро мѣсть постигла... Але бесѣда кн. Бисмарка мае не толь- ко велике значеніе супротивъ Поляковъ; она естъ заравомъ и посередною отиовѣдоу для Авотріи, въ котрой Поляки съ Чехами верховодятъ, на той мнймый гнетъ, якого дознають австрійскій Нѣмцѣ; она естъ такожъ въ певній мѣрѣ и зна- комъ для Россіи, котра не иначе трактує Нѣ- мцѣвъ въ провинціяхъ прибалтійскихъ, якъ Пру- сакы Поляковъ. Россія нехай нѣколя не числитъ на то, що на случай кровавой розиравы съ Нѣ- мчачиною буде могла опертиса на якіи элементъ олавякоій въ самой Нѣмеччинѣ; то нѣколи не наступитъ, бо такъ хоче кн. Бисмаркъ и такъ муоятъ бути. Якого значеня естъ та бесѣда для внутрѣшнихъ справъ самой Нѣмеччины, розбрати не будемо; та показуєсь вже зъ самой бесѣ- ды, котру понизше подаемо.

Причину до вытоуценя кн. Бисмарка въ прускомъ соймѣ подаю внесеніе Ахенбаха въ имено коноервативной большости, котре мало на цѣли завѣзвати соймъ, чтобы вже зъ горы, закниъ ще знає, якъ мѣры думає предприняти правительство, ухваливъ номѣхъ для Нѣмцѣвъ, котрымъ въ вѣхдѣ- ныхъ провинціяхъ Прусы гронитъ велике небез- печенство отъ Поляковъ. Дебату надъ оймъ вно- сеніемъ розпочавъ пос. Раухгаунтъ зазначуючи, що правительство пруске не отернитъ того, чтобы Поляки кляномъ вбивалися въ нѣмецку державу. Подчасъ его бесѣды входитъ кн. Бисмаркъ, а въ плавѣ наотакъ загальне заворушеніе. Раухгаунтъ оскончивъ свою бесѣду, а кн. Бисмаркъ починає:

найскорше гоѣти, — а однакожь мусимо о- тверто сказати: Русь Коломыйска а властиво загальнъ Русинѣвъ Коломыйскихъ спитъ сномя блаженнымъ, съ выемкою кількохъ особъ, на котрыхъ тяжитъ вся праця на нивѣ народной. Пригланьмося сѣй такъ важной справѣ блаше.

Въ Коломыѣ естъ пять рускихъ това- риствъ, але лишь на паєри, бо въ дѣйстви- ствѣ нѣкотре зъ нихъ не оказує жити. Такъ поважна институтія, якъ статутное братство церковне св. Арх. Михаила съ рускою бурсею, не жие а лишь вегетує; бурса опущена, ли- шена на одного чоловічка, котрый при най- шей лучшей волѣ не естъ въ станѣ, при своихъ занятяхъ, нею такъ оѣнжується, якъ сего вы- магає такъ важне дѣло, якимъ естъ морально- религіине веденіе молодежи; Выдѣль братства сходится въ справѣхъ бурсы разъ на рѣкѣ, принимаяе кільканадцять хлопцѣвъ до закладу, и на томъ кѣнчится цѣла его дѣятельность для своєї бурсы; книга касова бурсы нешкон- трована отъ непамятныхъ часѣвъ. Не дивно про- то, що коли по иншихъ мѣстахъ нашъ рускй бурсы процвѣтають, то Коломыйска бурса не естъ въ станѣ отповѣдно прокормити навѣтъ 18 питомцѣвъ. — Другимъ товари- ствомъ естъ „Читальня“. Она спитъ сномя блаженнымъ: вкладки членскіи (а естъ всѣхъ членѣвъ 7, котры ще до того товариства при- членѣвъ не влямають точно, такъ, що не знають навѣтъ одну хатчину оплатити, де мож- на-бъ зобратиса и порадитиса. Мѣсяцѣ улы- вають, що и душа не вагляне до читальнѣ, котра, розумѣясь, не оплачує нѣякихъ газетъ, не маючи до того жадныхъ фондѣвъ. За тов мѣщане и передѣщане коломыйскіи въ недѣ- ль и свята заливаюте по шинкакъ горѣвоку та побившися, нѣчно тягаются по судахъ, да- ючи добре зароблати покутнымъ писарчукамъ. — Естъ въ Коломыи и филия „Просвѣты“, та що зъ того, коли Выдѣль филии въ два роки разъ зѣдѣся, чтобы скликати загальнй зборъ та на кілько-разовый зазывъ центрального Вы- дѣлу выбратиса на ново до Выдѣлу и зновъ дрѣмати; книжки въ магазинѣ филии стоять безъ ужитку, бо нема принуки и заохоты, щобъ ихъ околочній селяне купували и завя- зували „Читальнѣ“ у себе. — Такъ само га- дує и Выдѣль филии тов. „им. Качковского“. — „Перше руске товариство драматичне“ въ по- слѣдній разъ оказало житиє своє року 1882, даючи представленіе театральне, та отъ того часу и слуху о нѣмъ нема.

Такъ то сумній обставины въ Коломыѣ, въ сердци руского Покутя. Коли до того ще розважимо, що тыхъ пять товариствъ заку- пили спѣльно грунтъ подъ Коломыйскій „На- родный Дѣмъ“ за суму 2400 зр., котры то грошъ вилынули въ добровольныхъ датковѣ околочныхъ Русинѣвъ, а часть якусь вызичено зъ капиталѣвъ бурсовыхъ, та грунтъ той сто- ятъ теперь безъ ужитку, бо нема гроша чимъ ровночати будову „Народного Дому“, — то маємо правдивый але сумный образокъ народ- ного жита Коломыйской Руси.

Часть крайній, панове зъ Коломыѣ, сха- менутиса та свѣтено подѣлати помѣжъ себе працю на нивѣ народній! Покиньте на бѣкъ всякй особистй ингересы! — Честилѣбно по- динокихъ особѣ не доведе насъ до нѣчого до- брого; намъ треба праць, праць органичной и систематичной, праць, котра опираєсь бы на нашихъ власныхъ силахъ народныхъ, безъ чужой пѣдмоги и безъ взглядовъ на свои особистй ингересы. Злучѣтиса въ одну велику громаду, бо громада великій чоловікъ. Естъ въ Коломыѣ досѣтъ Русинѣвъ и помѣжъ у- рядниками и профессорами гимназій и учите- лями шкѣлъ народныхъ; естъ и кількохъ ин- теллигентныхъ, независимыхъ мѣщанъ. Суть въ Коломыѣ и рускй женщины патриѣтки, котры хотѣли-бы працювати такожъ на нивѣ народній, та то лишь бѣда, що нема кому всѣмъ тымъ покермувати, все попровадити до спѣльной органичной праць. Намъ здаєсь, що все то даєтиса зробити, коли постараетиса о заложеніе „Руского Касана“, котре було-бъ осередкомъ суспѣльного жита мѣжъ Коломый- скими и околочными Руоинами. Погляньмо теперь, якъ урядую нова Коломыйска рада гра- мадека, въ котрой засѣдає кількохъ интели- гентныхъ Русинѣвъ. Щобы спростувати не воевѣмъ правдивый вѣсти въ нѣмецкихъ, поль- скихъ а навѣтъ въ декотрыхъ рускихъ пись- махъ про засѣданя рады громадской, на котрой порушено справу руского языка, мусимо розказати, якъ оно по правдѣ було. На засѣ- даню д. 4 л. сѣчня вручивъ радный проф. Т. Грушкевичъ бурмистрови наглядче внесеніе по руски, рускими буквами писане, съ подписами радныхъ: Грушкевича, мѣщанина Блоньского, артикаря Шт-ндля, пенс. майора Цѣбрая, промисловца Вишневекого и директора гимна- зій Вольфа. Бурмистръ авиняючися, що не у- мѣє по руски читати, бо выйшовъ зъ давнѣй- шой школы, передавъ внесеніе отчитати асе- сории Русинѣвъ М. Бѣлоусови. П. Бѣлоусъ отчитавъ дословно внесеніе радного Грушке- вича слѣдующого вѣстугу: „Зъ причины ин- тронизаціи Гго Превос. еп. Юліана естъ отпо- вѣднѣмъ, чтобы при такъ великомъ торже- ствѣ, котре обходитъ и въ загальнѣ христіанъ католикѣвъ и въ особеннѣсти Русинѣвъ, котры становлять половину христіаньской людности нашего мѣста, рада громадска була репрезен- тована. Подписанй вносятся, выбрати въ рады громадской отѣитну депутацію, котра бы уда- лася до Станиславова для повитаня первого Станиславѣвского владыки. По отчитаню сего

внесеня вставъ радный Соколовскій, зъ роду Русинѣвъ (бувъ економъ, а теперь поселиєсь межѣ мѣщанами Руоинами на Кутекѣмъ пе- редѣтѣю, и выбранный тыми-жъ изъ 3 го круга на радного) и поставивъ просятъ, чтобы внесеніе п. Грушкевича по руски отчитане, подати въ переводѣ польскѣмъ, бо суть радны, котры по руски не розумѣють (въ Коломыѣ!). На то сейчасъ отбѣдавъ отпаву отъ Поляка П. Вишневекого, котрый больше-менше такъ ска- завъ: „Протестую якъ найусильнѣйше, чтобы внесеніе п. Грушкевича переводити на поль- ский языкъ; се була бы велика обида и для руской народности въ загальнѣ, и для радныхъ Русинѣвъ. Тутъ суть Руоины въ мѣстѣ и въ радѣ, мы всѣ добре розумѣємо языкъ рускй намъ не треба переводѣть“. Бурмистръ Аеланъ по промовѣ п. Вишневекого пояснивъ п. Соко- ловскому, що его жаданіе було неумѣстне, бо внескодавѣць поступивъ пѣсля регуляцину (ух- вала ще старой рады), котрый дозволяє ста- вити внесеніе и въ рускѣмъ языкѣ. По томъ пояснивъ бурмистра п. Соколовскій замовивъ а радный Грушкевичъ краснорѣчиво по руски мотивувавъ свое внесеніе и предложивъ вы- брати депутацію зъ 5 членѣвъ именно: бурми- стра Аелана, двоухъ асеоровъ М. Бѣлоуса и Е. Штендля, и радныхъ адвоката д-ра Т. Дем- бидцкого и Сигурда Вишневекого. Се предло- женіе принято односторонно. Депутація скла- дася про-то зъ бурмистра Орменина, двоухъ Поляковъ и двоухъ Русинѣвъ (д-ра Дембидцкого и М. Бѣлоуса) и якъ вѣстено сповнила свою задачу.

Дня 12 л. сѣчня с. р. отбулося зновъ за- сѣданяе рады, на котромъ обговорювано спра- ву руского языка въ школахъ середнихъ. Польскй газеты помѣстили ею вѣстѣ по своему, хоты правду сказати, вѣрнѣйше отъ нѣмец- кихъ газетъ, бо: „Neue fr. Presse“ писала, що большѣсть коломыйской громадекой, скла- даюча-ся зъ жидѣвъ, жадала рѣвноуправненя для языка руского, — а то ложь, бо жиды теперь большости въ радѣ не мають. Рѣчь була така: По выборѣ членѣвъ выдѣлу касы оцѣдности, до котрого выбрано двоухъ Руоинѣвъ, крмл. о. Кобляньского и асеора М. Бѣ- лоуса — (п. Бѣлоусъ пописуєсь отъ якогось часу въ радѣ громадской кепскою польщиною, немов-бы п. редакторъ „Русской Рады“ вже встыдаєсь по руски радити въ радѣ громад- ской коренно руского мѣста Коломыѣ, — honore mutant mores) — отчитавъ бурмистръ наглядче внесеніе, подписане пп. Вишневскимъ, проф. Крыцѣвскимъ и ще тремя радными Поля- ками такого вѣстугу: що рада громадска зво- литъ ухвалити петицію до Соймѣ для пере- веденя внесеня посла Малецкого о утравкизмѣ въ школахъ, бо черезъ то хоты въ части вѣ- довлено-бы жаданямъ Русинѣвъ.“ Противъ сего внесеня выступивъ ваступникъ бурмистра, ад- вокатъ д-ръ Рашъ (жидъ), аргументуючи абпованымъ языкомъ польскимъ, що недавно рѣшено внести петицію до Соймѣ о заведеніе додатку до податку консумціиного отъ мяса, а коли теперь внесено нову петицію, то Соймъ готовъ не уваглядити першой петиціи, на котрой „намъ“ больше залежить, — вѣстѣ про- те, чтобы надъ сею справою перейти до порядку дневного. На то отповѣвъ проф. Грушкевичъ (бнъ все промовляє лишь по руски) п. Рашови: що внесеніе п. Вишневеко- го не стоить въ найменшій звязи съ справою додатку до податку консумціиного. По томъ п. Вишневскій поиправъ свое внесеніе словами горячой симпатіи для Русинѣвъ. „Руоины и Поляки — казавъ — мешкають на сѣй зем- ли, повиннй знати языкъ одинъ другого, взаимно уваглядити свои потребности, не свир- тиса, бо черезъ свары языковй и національнй терпяти справа наша экономична, тыми сва- рами такъ себе инцимо, що насъ анѣ однихъ авѣ другихъ въ мѣстѣ не стане, а хто ин- шій займе нашу хорому землю!“ Бесѣдникъ звернувся противъ замѣту д-ра Раша, що будъ то та рѣчь до рады не належить; „до рады громадской належить дѣбати не лише о порядкѣ мѣста и зарядѣ майна, но такожъ встановлятиса, якъ нашй дѣти выховувати и въ якѣмъ языкѣ“. Подѣль директоръ ги- мназій Вольфъ замѣтивъ, що утравкизмъ ав- вглядю педагогичного трудно перевести, отже хочъ въ загальнѣ не противитиса внесенію п. Вишневекого, то однакъ его гадкою естъ, що- бы рада громадска підперла внесеніе гр. Вой- тѣха Дѣдушицкого. На то згодився и п. Ви- шневскій и сформулавъ свое внесеніе по дум- цѣ п. Вольфа. Обидла п. Грушкевичъ пред- ставивъ краснорѣчиво важность справы, по- яснивъ, що то — утравкизмъ, и именовъ Ру- синѣвъ выравивъ подку внескодавѣца и то- варишамъ, „бо хоты, каже, внесеніе пос. Ма- лецкого не може вповнѣ удовлетити Русинѣвъ, якъ и внесеніе гр. Дѣдушицкого, то все таки бачу добру волю у радныхъ польской народно- сти, що хоты ступати на дорогу примиреня. За- для важности сей справы я не воевѣмъ ва- тымъ, чтобы вже на сѣмъ засѣданю рѣшати петицію, але чтобы передати ея секціи пер- шой, а тая по рослѣдженю и въ отѣвѣтній ставиваціи, предложитъ ея радѣ на слѣдую- чомъ засѣданю“. На то цѣла рада згодилася.

Такъ отже видимо, що въ Коломыѣ иде до лучшего, лишь бы Руоинамъ Коломый- скимъ не засыплати, а працювати сильно, абы не потребували чужй люде за насъ добивати нашихъ правъ на нашѣй землі...

тѣ самы постановы, що и мое, т. е. чтобы именно въ мѣстахъ, де Руоинѣвъ естъ не менше якъ 3.000 або що найменше четвертина воѣхъ жите- лѣвъ, и де при томъ естъ двѣ школы народнай, або одна школа съ паралельными классами, — въ одной зъ сихъ шкѣлъ або въ паралельныхъ клас- сахъ завести рускй языкъ выкладовой. Але до ухвалы додано ще клявузулѣ, щобъ передъ тымъ цѣле дѣло урядою розоблѣдувано и чтобы родичѣ при выѣсѣ дѣтей до польской школы выразно жа- дали руского выкладового языка. Тѣ клявузулѣ могутъ и мусатъ навѣтъ при нашихъ отнѣси- нахъ и при неупривности богато польскихъ властей шкѣльныхъ и органѣвъ для Руоинѣвъ, стати въ неаднѣмъ случаю въ дорожѣ утвореню рускихъ шкѣлъ и клясъ.

Я: Наколи не допустимо, що уставу соймѣ- му не переведутъ краєвій власти въ томъ при- знанѣ дуѣбъ, въ якѣмъ ея ухвалено.

Проф. Романчукъ: Въ гимназіяхъ зновъ ли- шитося все по старому. Що найбільше, то хиба то, що на внесеніе Дѣдушицкого языкъ рускй отавеся предметомъ науки обовязковои. Чи въ практицѣ буде яка велика рѣзниця, то доперва покажеся. Внесеніе Малецкого о утравкизмѣ въ осереднихъ школахъ естъ лишь вытворомъ фанта- зій, якъ довго §. 19 основныхъ державныхъ за- конѣвъ въ нынѣшній формѣ существує.

Я: Кто знає, чи оно дѣйстно такъ?

Проф. Романчукъ: Намъ Руоинамъ не ле- житъ богато на §. 19. бо хоты бнъ постано- влене, що нѣхто не може бути олованный до на- уки другого краєвого языка, то мимо того силу- ютъ насъ до ученя польского языка и устава краєва и нашй отнѣсины. Вирѣчимъ параграфъ сей трудно буде змѣнити противъ волѣ нѣмец- кихъ послѣвъ въ радѣ державной. Дятого я подѣдавъ гадку, що Нѣмцѣ може не будутъ про- тивитиса такому додаткови до сего параграфу, пѣсля котрого можна-бъ завести обовязкову нау- ку обохъ краєвыхъ языковъ, наколи-бъ соймѣмъ представителѣ обохъ народѣвъ на то згодилосъ. Але чи и та дорога доведла-бъ на певно до цѣли, годѣ сказати.

Руоины отже не перевели въ соймѣ оныхъ дуже умѣркованыхъ жаданъ. Тѣ малй здобутки ледве чи вартѣ того, чтобы мы покинули по- литику насивной оппозиціи, наколи-бъ оя полатика въ загальнѣ мала яку вартѣость. Але одно мы одна- кожь досагнули, що мы вивадѣ могли допускати, але чого може другй а межѣ тыми такожъ и Чехи не були-бы зѣврили; мы здобули имено доказъ, що съ Поляками въ загальнѣ не може прійти до порозумѣня, до якогось modus vivendi, навѣтъ при найумѣркованѣйшомъ поступованю, а оттакъ, що Поляки супротивъ т. зв. молодой партіи мимо своихъ красныхъ словѣ такъ само, ба деколя ще горше постувають, якъ противъ т. зв. отарыхъ. На всякій случай ситуація выслоня- лася, а то все таки важный результатъ моего внесеня и я зовсімъ не жалую, що я его по- ставивъ.

Якъ теперь мають Руоины далше посту- пати, естъ лоннымъ. Они муоятъ всякихъ оялѣ доложити, чтобы окрѣпитиса, чтобы одушевити цѣльнй народъ для своихъ национальныхъ зма- гавъ. Ся змаганя отремлять до того, чтобы мы розвинулися яко самостоятельный олавянъ- о кѣй и народъ, такъ само якъ Поляки, Россіане и Чехи. Такий спокійный и въ мирный спо- собѣ переведеный розвѣй лежить такожъ въ ин- тересѣ австрійской державы, бнъ не отакъ на пер- шикѣмъ добре зрозумѣлому ингересѣви Поля- ковѣ, бнъ лежить навѣтъ въ ингересѣ цѣлого Славянства. На жалъ большѣсть Поляковѣ естъ ще досѣтъ заслѣплена, коли думає, що розвѣй руского вароду дастся повздержати и що Руоины признаются до той самой народности съ Поля- ками, або що они дадутся затуманити нѣчо по- значающими уступками въ частѣ, коли одна важна подѣла другу поныхає, коли майже кождый день естъ дорогой и коли то, що нынѣ може ще не одно зло отвернути, було бы завтра вже запѣ- нымъ. Чи и коли прйдутъ они до правдивого осужденя нашихъ относинъ, не знаю. На всякій случай жаваю, чтобы до того прійшло, але чтобы не прійшло за позно.

ДОПИСИ.

Зъ Коломыѣ.

(Русь Коломыйска а Рада громадска.) Ска- жимъ собѣ правду въ очи, а научимося луч- шого, — такъ каже наша давна пословица. Далекий есьмо отъ того, чтобы нарушати лич- ности, котры суть зарвно любыми, якъ довго працюють съ користею для суспѣльности, та й не естъ въ нашѣмъ ингересѣ завдавати ще большй раны самымъ собѣ, але тѣмъ-жъ якъ

риства, але також і польські та жидівські оподаткувані так і Келляновський, мимо того, що в усталій формі і недвозначно сказано, що гуманітарні товариства суть вільні від податку. За ту велику ревність утримати п. Келляновський, як задушено, своїм дотеперішнім рефератом.

— Видати товариства Руських жінок в Станіславові складає горючу подяку всім В. П. Пам'яті, котрі так раді і скоро поспішили з датками на дар для Пресвяченого еп. Юліана, вручений в день Бго интронізації. Іменно надіслали на згадану цілу В. Пам'яті: Левицька Іванна, Порайкова Євгенія, Вияницька Катерина, Луцакова Аманда, Боска Анна, Кузьмова Ємilia з дочкою, Стушницька, Тополянська Людмила, Яворовська Павліна, Домбровська Леонтіна, Малицька Євгенія, Струтинська Лукія, Яцкевичева Євгенія, Чачковська, Гришцева Наталія, Лисенчик Катерина, Охримовичева Вікторія, Ватошівська Євросіма, Левицька Анна, Теодорівичева Людмила, Остерманова Марія, Озаркевичева Ольга, Окунєвова Ємilia, Стоцька Ємilia, Ращевичева Матильда, Стаховичева, Макаревичева Катерина, Гамораківна Ганна, Боднарєва Марія, Козловська Теодора, Калитовська Євгенія, Ватошівська Савина, Лоцунівська Михаїлина, Савиновичева Олена, Ватвицька Антоніна, Баранова Генрика, Левицька Наталія, Морозівна Анна, Галиковська, Абришовська Юлія, Рощкевичева Михаїлина, Соболевська Юлія, Навроцька Євгенія, Ключенкова, Барвінська Євг., Дрогова Цец., Партиця Адела, Танчаківська Євгенія, Шенаровичева Євгенія, Сабатова Ємilia, Мандичевська Вікторія, Лукашевичівна Євгенія, Пачовська, Венгринівичева Іосифа, Громадкова Павліна, Білоусова Леонадія, Коритовська Валерія, Соколицька Марія, Заклинська, Соколовська М., Зидельмаєрова Марія, Семеновна Євгенія, Шанковська А., Курчоловичева Клявдія, Кумановська Розалія, Цібановська Ольга. В. п. Тейтцкій Мелетій і Стахура Давидо. — Ємilia Нічипорівна, предсідателька; Софія Бучинська, секретарка.

— В нерість товариства „Свѣч“ у Відні вложили В. Теодор Герасимович з Сараєва 10 зр.; В. Пам'яті Емма Герасимовичева 5 зр.; В. д-р Теодор Окунєвський з Станіславова 10 зр. — За ті шедри дари Видати „Свѣч“ складає прилюдно В. Добродіям сердечну подяку. *Евг. Корбимський*, голова; *Дев. Вовнудка*, секретар.

— Палата нотаріальна оголошує конкурс на місце нотарія в Калущі, а есентуально на те місце, в котрого нотарія перенесено до Калущі. Речення подаватись кінчатом вже з дням 12 лютого о. р.

— Міністерство торговлі затвердило вибори Еварда Симона на предсідателя, а Кароля Кисельки на заступника предсідателя львівської промислово-торгівельної палати.

— Санціоновану концесію на будову залізниць з Коломиї до Рощи оголосила віденська урядова газета.

— Стипендію по 60 зр. річно в фундації Н. Панковича одержали ученики академічної гімназії Винар і Жолдак.

— Сумні наслідки неосторожності. В варотаті львівського бляхара Братковського бавилися мислившого вторника термінатори револьвером, котрий прийняв їх товариш Рогоульський. Термінатор Садовиків взяв неосторожно револьвер в руки, револьвер вистрелив в куля влучила Рогоульського в чоло. Рогоульський закінчив на місяці життя в Садовиків арештовано.

— Декорація. Совітник будівництва Ангбін Малиновик одержав при виступленні з служби ордер Франц-Іосифа.

— При пожарі шопи на Янівськомі передмістю у Львові утратило жатє, як урядово сконстатовано, 47 осіб.

— Дрбний вѣсти. Намістник Залескій гостив послідніми днями у гр. Володимира Ділушицького в Путирчу в оттак в Сокалі. де отбѣдав тамошню промислову школу. З Сокаля отбѣхав намістник просто до Відня. — Маршалок кравей д-р Зыбликевич має удатися незадовго до Константинополя за-для порятунка слабого здоровля.

Вѣсти зъ Епархіи Львівской.
Презенту на Мишкѣвцѣ дек. тернопільского получивъ о. Даміянъ Вацпінскій, кап. Драгавічки.

Сотрудничтво в Далешевѣ дек. городенского получивъ о. Іоаннъ Симеонъ Виянскій.

Митрополита консисторія вставила до президія намістництва о вѣдоу на каноничну вистатую о. Іоана Концевича зъ Розгадова на Колодѣвну и о додаток особистий для о. Николая Рыбака, вар. в Шумлянках.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыской.
Место-деканомъ деканата комарнянского именованъ о. Ілія Каламунецкій, парохъ в Кропильникахъ.

Презенту на кафедрѣ Вѣрско, дек. перемиского, получивъ о. Ігнатій Малинъ.

Мѣсце II-го проповѣдника при кафедральномъ храмѣ в Перемишлѣ получивъ дочасно о. Северианъ Матковскій, ново-поставленнй проповѣдатель.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.
Жена Петровска, вдова по священнику, упокоилася дня 13 сѣчня 1886 р. вѣ Руошѣ вѣ 60 році жатя. Вѣчна їй пам'яті!

Видавец и редакторъ Иванъ Белой.

Переписка Редакціи и Администрации

Всч. О. Г. вѣ Бѣльчу. Вѣз лютѣ було 20 а не 21 зр. — Всч. К. М. вѣ Пета. За 1885 рѣкъ належито ще 1 зр. за жовтень. — Всч. В. С. вѣ Коломиѣ. За 1885 рѣкъ ще 1 зр. — Всч. П. Ж. вѣ Кури. На 1886 рѣкъ лишилося 2 зр. — Всч. І. Т. вѣ Завадовѣ. На 1886 рѣкъ зачислоа 5 зр. — Пчт. Чит. руона вѣ Снятинѣ Такъ. — Вл. К. В. вѣ Ст. Просимо на будуще „Бабл. найнам. пов.“ воо рекламувати заразъ, бо по скѣнченю повѣсти може забракнути якого аркуша, якъ се и тееръ оталося. — Всч. К. Я. вѣ Абмидѣ Грошѣ получили Жадане вышлемо, скоро лише розотаремося. — Всч. М. О. вѣ Стариѣ Теперь заплачено до 30 веревня 1885 р. — Всч. С. Т. вѣ Синев. Грошѣ получили; „Правотарѣ“ выслали.

Всч. Г. Д. вѣ Гаубѣчу. Заплачено до 28 лютого. — Вл. Д. Ф. вѣ Сокам. Заплачено до 28 лютого. — Всч. К. П. вѣ Котузовѣ. Вы прислали, буда 17 надолита 6 зр.; зъ тыхъ 4 зр. за р. 1884 а 2 зр. на 1885 рѣкъ; шнѣ приолази Вы зновѣ 6 зр., то доерва за часъ отъ 1 марта до 31 сѣрня 1885 р. отже ще за 1885 р. приѣде намѣ 4 зр.

Подяка.

Не будуча в силѣ другий способомъ развити щирою глибокою нашою подякою тымъ всімъ П. Т. пп., котрі по поводу смерти любезного ошна (жуа и брата), бл. п. Ємilia Колячкєвича, ц. к. почтового офіціала, оказали намѣ свое оочувство и пошлѣли отдати покійному послѣдну прислугу — дѣлаемо то на сѣб дорозѣ, выражаючи Имѣ публично наше щире спаси-Богъ! Передовѣсьмъ уважаемо нашимъ обовязкомъ выразити за оказане намѣ сочувство сердечну подяку Єго Вир. Митрополиту Сильвестру, Вир. крѣп. Величку и ректору духовной семинаріи Ал. Вацпінскому, не менше Вир. крылошанамъ Павлину и Фацѣвичу, проф. д-ру Левицькому, духовникови семинаріи о. Дольняцкому, преектамъ семинаріи оо: А. Полянскому, д-ру Іос. Комарницкому и Гробельскому, пароху карного заведеня о. Туркевичу, новооставленнмъ преектамъ оо: Симеону Биланьскому, Якову Краснопєрѣ, Теофілю Щуровскому, Юліану Ярмавачеви и Євгенію Грабови, вдов. пп. воопитанникамъ львівской духовной семинаріи за ихъ преграшній троганій опѣвъ и наконецъ всімъ приятелямъ, товаришамъ, знакомымъ и полюбимымъ хростіанамъ, давшимъ намѣ свою участю в похоронѣ покійного доказъ своего для насъ оочувства. — У Львовѣ дня 12 (24) сѣчня 1886. — *Макс. Колмакєвич*, парохъ Радымна, отецъ покійного. — *Софія Колмакєвич*, жена пок. — *Стефанъ, Иванъ, Антонъ, Александръ и Михаилъ*, братя; *Савина и Фастина*, сестры покійного.

Ц. к. уприв. галиц. акційный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ
продает по курсу дневномъ
5% Листы Гипотечный
1523 8-? якъ такожъ
5% Преміовані листы Гипотечный
Поручена зъ провинціи выконує отворотною почтою безъ провизии.

Аптека РУКЕРА во Львовѣ
поручает 1315 114-?
Спеціальности и универсальнй средства,
французскій и иншій, якъ черезъ ню такъ и черезъ иншій фирмы оповѣщуваній.

Курсъ львовскій вѣ дня 1 я. лютого 1886.

	ПЛАТИТЬ		ЖДАЮТЪ	
	австр.	валютою	р. кр.	р. кр.
1. Акціи за штуку.				
Желѣз. Кар. Людв. по 200 р.	217 75	221	—	—
Львѣв.-Черн.-Лв. по 200 р.	226 50	230	—	—
Банку гил. галиц. по 200 р.	274	—	278	—
2. Листы ауст. за 100 р.				
Общ. кредит. банка по 5% ав.	100	—	101	—
„ „ „ по 4% ав.	91 50	—	92 50	—
„ „ „ по 5% ав. період	100	—	101	—
Банку гил. галиц. 6% ав.	88 75	—	89 75	—
Листы дов. гал. банку 3% ав. ливн.	92	—	93	—
3. Листы довжнй за 100 р.				
Общ. роль. кред. завод. для Гал. и Буков. 6% львов. вѣ 16 лѣтъ	—	—	—	—
4. Облиги за 100 р.				
Индомінаціи галиц. 5% м. к.	103 75	—	104 75	—
Облиги коммунальнй банку краєвого 5%	97 25	—	98 25	—
Пожички кр. вѣ р. 1873 по 6%	102 75	—	104	—
5. Листы жѣтѣ Кракова	17	—	19	—
„ „ „ Станіславова	26 50	—	27 50	—
6. Монеты.				
Дукатъ голландскій	5 81	—	6 91	—
„ австрійскій	5 84	—	6 94	—
Наполеондоръ	9 95	—	10 05	—
Півмицериалъ	10 30	—	10 40	—
Рубльъ росіискій орбійный	1 54	—	1 64	—
„ „ „ паперовый	1 22 1/2	—	1 24 1/2	—
100 марокъ нѣмецкихъ	61 45	—	62 25	—
Срѣбло	—	—	—	—

ОПОВѢЩЕНЬЕ.
Понеже знаю, що Высокоповажаній отцѣ духовній уряджують при церквахъ хоры, прото поручаю мою **ФАБРИКУ ГАРМОНІОМЪ (або ФИСГАРМОНІОМЪ) ДО УЧЕНЯ СПѢВУ.**
Высокоповажаній п. проф. Н. Вахнянинъ купивъ до руской гимназіи у Львовѣ инструментъ моего выроби и може дати Высокоповажанымъ Отцямъ Духовнымъ о томъ дуже пожиточномъ инструментѣ найлѣпшу інформацію.
Цѣна тыхъ инструментѣвъ отъ 70 зр. а. в. и выше. Дая такожъ на раты.
1372 44-? Съ поважаньемъ
ІОАНЪ СЛИВЦІНСКІЙ,
властитель первой вѣ Галичинѣ фабрики органѣвъ и гармоніюмъ у Львовѣ, ул. Хоружина ч. 9.

Пльшне Золото до позолочувания и направи рамъ и предметѣвъ зъ дерева, металю, порцелины и скла; до поерблюваня всякихъ предметѣвъ металевыхъ. Каждый може позолотку и поерблукну накладати съ наибольшою легкостею на всякій предметъ Цѣна флашки скорой позолтки або скорой поерблукы 1 зр. за послѣдлатою або попереднимъ присланемъ готѣвки (такъжъ вѣ маркахъ почтовыхъ) у **Leopold Epstein in Brünn (Mähren).** 1554 4-10

Призвану загально найлучшу **масу до запусканя підлогъ** поручають **Гибнеръ и Ганке** у Львовѣ. 1519 19-0
Перепродуючимъ даемо отповѣдній рабать.

Гомеріяна-гербата
Лѣкарями поручане, знамените средство противъ 1508 11-52
недугъ на легки и шнѣ, (сухоты, дыхавиця, недугъ гортанки.)
Надзвычайнй успѣхи! Брошуру о томъ розсылаєся даромъ.
Пачка Мрк. 1,20 Лишь правдиву можна одержати отъ **A. Wolffsky, Berlin N., Weissenburger Strasse 79.**

Щобы выступити противъ всякой обманы анонсвой сполучилися мезинародне Товариство Експортное и Товариство Снѣлка Викторія, щобы розсылати всякія товары гумові, запавѣсь, диваны, шоквоій покрывала, обрусъ и дерги на конѣ черезъ своего генерального заступника, пана Беренфельда, такожъ и высокоповажанымъ отбирательямъ приватнымъ по стальхъ цѣнахъ фабричныхъ за попереднимъ присланемъ готѣвки залѣзницею або за послѣдлатою почтовою.

Диваныи Викторія, съ взорами звѣрять або дѣтѣвъ зр. 280, Викторія обрусъ съ френцѣллями, найновѣйшій взоры зр. 220 и 340. Викторія покрывала на лѣжка зр. 320 и 420. Гарнитуръ гобеліновій два одѣяла и одинъ обрусъ зр. 775. Гарнитуръ Викторія, такожъ 2 одѣяла и 1 обрусъ зр. 750 и 10. — Заслонъ Викторія, складаючися зъ 2 довгихъ крыль съ бордюрами, одною драперією съ двома поддержками. съ френцѣллями Цѣле окно зр. 350, 450 Правдивій вѣхдній обрусъ шенильовій, зр. 5- и 7- — Сириенскій портіеры шенильовій, новѣсть до заслонъ за штуку зр. 9- — тунетанскій взорецъ зр. 4- — Правдивій заслонъ Мекка зр. 650 и 850 — Коцы на постѣль для службы зр. 250 и 3- — Фланельовій одѣяла зр. 5- и 6- — Одѣяла кашмировій въ всѣхъ барвахъ, сшитій найлѣпшимъ шифономъ за штуку зр. 460. Нормальнй одѣяла поєлы системы проф. Грега, зр. 13- — Миланскій шоквоій одѣяла здоровья для особѣ недужныхъ, шоквъ буретовый зр. 325, найлѣпшій дубль якості зр. 630. Стебнованій одѣяла Викторія зъ шоквоого атласу всякой барвы 118 см. широкій 190 см довгій зр. 850. При замовленю заслонъ, обрусѣвъ и одѣяль просимо о поданье пожеланой барвы.

Конкуренція обманѣ кѣньскими дергами.
Фабрика дергъ Викторія предладала на перекѣр обманчивой конкуренціи величезнй, широкій и дуже грубій не до знинца дерги Викторія съ 6 пестрыми пасками модными за штуку лишь по зр. 140 Таки самы 190 см довгій и 130 см широкій зр. 160, найлѣпшій якості дубль зр. 190. Ты дерги можна такожъ уживати замѣсть коцѣвъ на пестѣль.

И. Т. Панамъ властителямъ коней поручаемо нашъ спеціальнй вырѣбъ флякерскихъ дергъ Викторія съ зовѣсьмъ ясножовтымъ тломъ и съ осемъ пестрыми бордюрами въ паски за штуку зр. 260, найлѣпшій якості зр. 350.

Спеціальность вѣ правдиво англійскихъ дергахъ до подорожи съ правдивою имитациею тигрисовой кожи, можна уживати такожъ на возы и санѣ, цѣна за штуку зр. 850 и зр. 950. Правдивій англ. ляды 475 и 550, найлѣпшій сорта зр. 750.

Великій выборъ дивандѣвъ, одѣяль, сбрусѣвъ и дергъ Цѣнники на жадање даромъ и франко.

Звертаю покороно увагу моихъ высокоповажаныхъ П. Т. отбирательствъ, що маю выключне заступство нововынайденныхъ американскихъ науцуюныхъ плащѣвъ отъ дощу для дамъ и мужчинъ. Можна ихъ уживати на одинъ бѣкъ яко обгортники и порошники а на другій бѣкъ кашучковый отъ дощу. Ты плащѣ суть такъ малі и можна ихъ такъ тонко зложити, що можна ихъ выгодно сховати до кишенѣ Чн то въ подорожи чн въ мѣстѣ нема красной ношѣ. Цѣна за штуку лишь зр. 750. При замовленю плащѣвъ просимо о поданье довгости, почавши отъ кѣнѣвъ вѣ долину.

Замовленя треба высылати до генеральной агентуры Export- und Victoria-Waaren Compagnie E. M. Bernfeld, Wien, I, Salzgras 3. Агентуры филиалнй: Парижъ, Лондонъ, Берлинъ, Нью-Йоркъ, Петербургъ и Константинополь.
„ПОРВАЛАСЬ НИТКА!“
Комедія на 4 сѣрты.
Написавъ Александръ Я. Коньскій.
Цѣна 30 кр. а. в. 28
Въ м. VIII-цѣ, сторѣвъ 73. — Набути можна черезъ „Дѣла“. Съ высылкою по-за Львовѣ 32 кр. за приа.

Женщина
въ середномъ вѣку глады мѣсяца на провинціи для подаваня почетковой науки фортепиану и веденя дѣвчатъ. Относитсь вѣ сѣмѣ дѣлѣ (подаючи свои услова) могутъ интересованій до о. Степановича у Львовѣ (улица Руока ч. 3.)

Руска исторична Библиотекя
выходять вѣ Тернополи неперіодичными (менше больше шо два мѣсяцѣ) томаи вѣ 10-15 лѣтѣвъ печатныхъ. Каждый томъ, шо становить для себе окрему цѣлѣсть, можна предлачувати отдѣльно. Передплата на одинъ томъ безъ пересылки 1 р. 20 кр., съ пересылкою франко 1 р. 30 кр., — рекомендованю 1 р. 40 кр. На умьоне замовленье могутъ предлачатники добавати шо два томы оправнй вѣ англійское полотно съ золоченымъ вытѣкомъ за долларю до подзной цѣны 45 кр. на кождѣ два томы. Замовишій оправнй примѣрники, достануть ихъ вѣ другой половинѣ лютого. Дальшй замовленя на оправнй примѣрники ще приймаются.
Передплачуочій Томъ II, могутъ добтати ще вышовойшій Томъ I, по цѣнѣ пренураціальной.
Предплату найлучше пересылати переказомъ подѣ адресую: Олександръ Барвнскій вѣ Тернополи.

Найдеште руске литературне издавничтво „Руско-украиньска Библиотекя Евгений Ф. Лесницкого“ выходять у Львовѣ почавши отъ 1-го грудня р. 1884

- Дою вышло 10 выпускѣвъ, обнимъ лѣчхъ сѣдуючій литературнй матеріялы:
1. Запорожцѣ, оповѣданье Ивана Неч-я-Левичкого 10 кр.
 2. Соннй мары молодого пѣтмочи оповѣданье В. Барвнського 10 кр.
 - 3-4. Оповѣданя Олексы Стороженка (Свѣта перша) первѣство 20 кр. по вышученю скобѣнованыхъ члѣстей 10 кр.
 5. Prima Vega, поези Юліан Шладеръ 10 кр.
 6. Оповѣданя Д. Мордовцева 10 кр.
 - 7-10. Юріи Горюченка, повѣсть Краковченка 40 кр.
 11. Вѣ Карпатахъ, Пв. Нечуя Левичкого, цѣна 10 кр.
 12. Галицкій образки, Пв. Франка, серия I, цѣна 10 кр.
 13. Лихій день, Григорія Григоріевича, цѣна 10 кр.

Предлачувати можна на болше число выпускѣвъ наразъ, пересылачи отповѣдну квоту (1 або 2 зр.) на руки выдачи (ул. Словацкой ч. 6). Замовляти можна такожъ подокникъ вышукки, додаючи за кождоюкій выпускъ 2 зр. а за подѣвнй 5 кр. на оплату порта.
Еластичнй валки
до затыканя шпартъ вѣ бѣнахъ и дверехъ, найлѣпшій и найдеште средство забезпеченя отъ протягу, 1547

Гипсъ, Кить до оконъ
поручають
Гибнеръ и Ганке
у Львовѣ, Ринокъ ч. 38.

„ДЫМЪ“
повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.
Дѣстати можна вѣ администраціи „Дѣла“ або вѣ книгарни Станропагійской.